

Společnost pro církevní právo

ZRCADLO CÍRKVE 8/2026

Aktuality Společnosti pro církevní právo
Praha – Brno – Olomouc – Stříbro – České Budějovice – Mšeno

21. září 2026 | 17. ročník

17. září 2026, Filosofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně: Jiří Rajmund Tretera přednáší na konferenci o církevních synodách ve středověku. Vedle něho dr. Martin Šenk, hlavní organizátor konference.

Snímek Zábaj Horák

**Místní skupina
v Brně**

Úžasný zážitek ze sympozia o synodách na Filosofické fakultě Masarykovy univerzity

Jak jsme šťastni, že nás pan doktor Martin Šenk pozval, abychom se 17. září 2026 zúčastnili celodenní konference *Akta církevních synod jako pramen církevního práva a dějin spásy*, která se konala v zasedacím sále děkanátu uvedené fakulty v ulici Arne Nováka v Brně.

Konferenci uspořádal Ústav pomocných věd historických a archivnictví Filosofické fakulty Masarykovy univerzity a Společnost pro církevní právo.

Na konferenci jsme dorazili na 9. hodinu přímo z hotelu Grand, tj. pravidelného, nám tak drahého místa našeho přebývání v zemském hlavním městě Moravy již 31 let, v případě otce Rajmunda dokonce více než 60 let, kdy tam dojížděl jako právní zástupce svého podniku ČKD DUKLA k řízením před Krajskou státní arbitráží, naproti Mahenovu divadlu.

Po milém přivítání dr. Šenkem a ostatními představiteli brněnské filosofické fakulty byla konference zahájena přednáškou **Jiřího Rajmunda Tretery** *Úvodní slovo: synody a kanonické právo*. Hned po 10. hodině pokračoval **dr. Martin Šenk** napínavou přednáškou na téma *Metodologické obtíže výzkumu středověkých synod*.

Velmi jsme se těšili na přednášku **doc. Davida Kalhouse** *Jak financovat a spravovat biskupství bez administrativní infrastruktury*. Promítali jsme si do toho současnou byrokracii v diecézních strukturách katolické církve, navzdory tomu, že církev je dnes na počet svých věřících, kněží i řeholníků oproti dřívějším dobám docela splasklá.

Po přestávce nastoupil náš snad největší církevní historik všech dob, kterým je **doc. Drahomír Suchánek** z pražské filosofické fakulty. Nikdo se z nás nenudil při jeho napínavém vystoupení na téma *Římské postní synody a jejich význam v období gregoriánské reformy*. Možná je to ostuda, že až nyní jsme pochopili, že výraz postní synoda nemá nic společného s půstem jako povinným aktem katolické zbožnosti, ale nazývá se tak proto, že se tato shromáždění biskupů konala právě v době velkého půstu mezi Popeleční středou a Velkým pátkem. Měli jsme pocit, že plaveme v příjemně vlažném oceánu slov tak, jako když čteme čtyřdílnou odyseu *Církevní dějiny*, kde autory prvních dílů jsou Drahomír Suchánek a Václav Drška, a nakonec se k nim připojil i Marek Šmíd. Tyto čtyři knihy nesmějí chybět v knihovně žádného vzdělaného křesťana.

*Doc. Drahomír Suchánek přednáší o římských postních synodách.
Na snímku vlevo od něho je dr. Šenk a po dvou volných židlích sedí dr. Šimon Polívka.*

O polednách vystoupil se svým příspěvkem náš srdečný přítel **ICLic. Mgr. Šimon Polívka, Ph.D.**, z Katedry právních dějin na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni a farář ve Vejprtech, jeden z našich předních znalců svátostí biřmování a pokání (smíření). Tentokrát hovořil na téma *Věk příjemce biřmování v aktech středověkých synod*. Jak jsme byli udiveni až neuvěřitelnou diverzitou, jakou středověcí biskupové na svých synodách západní církve tento obtížný problém řešili.

Po obědě jsme stačili vyslechnout jen část přednášky **Lukáše Führera** na téma *Mohučské arcidiecézní synody a farní správa v Českých zemích. K recepci synodálních nařízení v pražské a olomoucké diecézi ve druhé polovině 13. století*. Tak rádi jsme naslouchali slovům o době jistého vrcholu české zbožnosti v době Karla IV. a Václava IV., než vypukla všeničivá husitská revoluce. A to přes okolnost, že nám příznivý avignonský papež na žádost svého mladšího kamaráda Karla IV. už před započatím jeho kralování vyvázal naše diecéze z jinak příznivé obediencie města Mohuč (Mainz) a založil církevní provincii a arcibiskupství pražské, do jehož soulučenství připojil i Olomouc a nově založené biskupství v Litomyšli.

Pak jsme již museli odjet do Prahy a moc jsme litovali, že jsme přišli o přednášku **doc. Václava Dršky** na téma *Franská církev 813 a 829: roky čtyř synod a dvojí koncept vlády nad říší*.

Děkujeme, že jsme byli na konferenci přizváni, a naše Společnost pro církevní právo dokonce jako spoluorganizátor. Však jsme se také s desítkou členů naší Společnosti na konferenci konané Filosofickou fakultou setkali. Zvláště milé bylo naše setkání se spoluzakladatelem brněnských konferencí *Církev a stát*, se kterým jsme po léta spolupracovali nejen na podkladě Společnosti, ale i pedagogickém. Byl to **JUDr. Michal Lamparter, Ph.D.**, který více než 20 let působil práva na Katedře ústavního práva a politologie Právnické fakulty Masarykovy univerzity, jako odborný asistent církevního práva.

Text a snímky Zábaj Horák

Úvodní slovo: synody a kanonické právo

Jiří Rajmund Tretera

Pojem *synod* nebo *synoda*, případně *koncil*, což je pojem synonymní nebo téměř synonymní k pojmu synod, patří k základním stavebním kamenům téměř všech církví a tvoří vůbec nejvyšší kolektivní vládní a zákonodárný orgán v jednotlivých církvích nebo stojí v čele středních článků řízení v základních oblastech církví. Vedle nich a nad nimi jsou už jen individuální nejvyšší představitelé celých církví nebo jejich oblastí, ať je to papež, patriarcha, metropolita nebo arcibiskup.

V tzv. *tradičních církvích*, což je pojem, který jsme si pro své vlastní potřeby vytvořili z těch církví, které vycházejí z Písma svatého i Tradice, jak je hlásali křesťané prvních staletí, tj. církve *katolické*, *starobylých východních církví* a církví *pravoslavných*, je synod či koncil výlučně shromážděním biskupů, i když přizváni mohou být i opati, ostatní kněží a laici a plnit při nich pomocné úlohy. Někdy dokonce i opati mohli hlasovat, zpravidla však šlo pouze o hlas poradní.

V reformačních církvích, které přišly na svět s počátkem novověku, jsou pojmem synody označovány jejich nejvyšší zákonodárné orgány složené zpravidla ze zástupců kazatelů i laiků, často dokonce rovným dílem. Kazatel je sice laik ordinovaný ke službě slova a těch svátostí, které protestantům po velkém škrtání zbyly, ale není ustanoven jako nástupce apoštolů. Z katolického hlediska je laik.

Abychom svému úkolu dostáli bez významných zbytků, je vhodné si nejprve vysvětlit, kdo je v tradičních církvích biskupem nebo knězem.

Podle výkladu písemného záznamu o Ježíšově životě zvaného Novým zákonem, který tvoří druhý díl křesťanské Bible, to byl Ježíš, kdo dal postavení některých ze svých učedníků charakter, který nazýváme kněžským, zatímco druhá část se nazývá laiky, jak to bylo poprvé písemně vyjádřeno v listu římského biskupa Klimenta do Korintu z roku 96.

Během nejméně tříletého veřejného působení Ježíše z Nazareta se Ježíšovi posluchači a žáci dělili do těchto pěti kategorií:

1. *Ježíšových Dvanáct¹ v čele s Petrem* a nejméně dalšími čtyřmi rybáři (Ondřejem, Jakubem, Janem, Filipem), které povolal na samém počátku svého působení a mezi nimiž měl zvláštní postavení výbor tří: Petr, Jakub a Jan.

¹ Viz Stanislav Přibyl, *Ježíšových Dvanáct*, in: Revue církevního práva č. 58–2/2014, Praha, s. 25–38. Je to správnější obrat než dosud užívaný pojem dvanáct apoštolů.

2. Asi *sedmičlenná skupina žen*, která Ježíše a jeho Dvanáct doprovázela po jejich kazatelských cestách, obstarávala jim finanční podporu a sloužila jim jako hospodyně. Ze záznamu vyplývá, že obzvláště významné místo mezi zaujímala Marie Magdalena.

3. Ježíšových *Sedmdesát učedníků*, které rozeslal do celého Izraele a později do celého světa.

4. *350 svědků*, kterým se Ježíš po svém zmrtvýchvstání zjevil v Galileji.

5. *Ostatní Ježíšovi posluchači*, v počtu tisíců až desetitisíců, ať to byli jeho stoupenci nebo odpůrci.

Za okamžik rozdělení Ježíšových učedníků na klerický a laický stav můžeme považovat Poslední večeři Ježíše s jeho Dvanácti v předvečer dne Ježíšova ukřižování.

Každého, kdo je obeznámen se židovskými zvyky založenými na Starém zákoně i na židovské tradici, nutně překvapí, že Ježíš na poslední večeři nepozval muže, ženy i děti, jak se tradičně právě v tomto širokém rodinném prostředí pojídal beránek, nekvašené chleby, hořké byliny, a mezi všemi nejméně dvakrát koloval kalich s vínem. Ježíš však pozval *pouze 12 mužů* – učedníků, kteří tvořili oněch pověstných Dvanáct. Nevycházel ani z mravního hodnocení svých věřících, protože mezi pozvanými byl jak nastávající zrádce Jidáš, tak i Petr, který navzdory tomu, že již byl designován za budoucího představitele církve (Ty jsi Skála, na které zbuduji církev svou, Mt 16, 18), Ježíše ještě téhož rána třikrát ze strachu zapřel.

Udivitelné je, že Ježíš nepozval ani svou matku Pannu Marii, která z Nazareta nepochybně s Ježíšem do Jeruzaléma dorazila a byla o den později přítomna Ježíšovu ukřižování. Nepozval ani ostatní ženy v čele s Marií Magdalenou, Salome, Marií Kleofášovou a dalšími, které rovněž stály pod křížem, zatímco zbabělí muži všichni uprchli s jedinou výjimkou. Byl to jeden z Dvanácti, Jan Zebedeovec, Miláček Páně, který jako jediný zůstal se ženami pod křížem a který jako jediný muž převzal úkol adoptivního syna Panny Marie, neboť Panna Maria evidentně žádné další děti neměla a zůstala pannou po celý život.

Proč Ježíš tak okatě pozval na Poslední večeři v Jeruzalémě jen muže? Bylo totiž jeho nepochybným úmyslem svěřit přítomným zvláštní úkol: aby tak jako on proměňovali chléb užitý při Poslední večeři a víno, rovněž při této večeři užitě, i v budoucnosti, a až do skonání světa. Každý z těchto mužů se v okamžik proměňování ztotožňuje s mužem Ježíšem. Jeho nástupci neříkají, že toto je tělo a krev Ježíšova, ale opakují po Ježíšovi: toto je moje tělo, toto je má krev nové smlouvy. Tím se pro tento okamžik z každého, kdo byl takto Ježíšem pověřen, stává *alter Christus*, muž, který spasil svět. V neděli po svém zmrtvýchvstání Ježíš opět jediné těmto mužům za zavřenými dveřmi večeřadla svěřil úkol odpouštět jménem Božím věřícím hříchy. Nositeli svátosti oltářní i svátosti pokání (smíření) se stávají právě oni vyvolení Ježíšovi učedníci, kteří byli všichni muži. Zrádce, který spáchal sebevraždu, je ještě před odchodem Ježíše z tohoto světa nahrazen jiným Ježíšovým učedníkem z osob vyvolených, na něhož ukázal Boží los, řecky *kléros*.

V cestovním deníku Pavlova průvodce lékaře Lukáše, později nazvaném Skutky apoštolů, se dočítáme, jak shora uvedení učedníci, nazývaní již apoštoly, ze své moci ustanovují a ordinují v nově založených křesťanských obcích jejich představitele. Z bohaté literatury se dovídáme, že tito noví představení byli nazýváni buď *starší* neboli *presbyteri*, nebo *dozorci* čili *episkopové* (biskupové). Je nepotvrzenou teologickou teorií, že presbyteri byli ustanovováni v náboženských obcích, kde převažovala více tradice židokřesťanská, zatímco biskupové v těch náboženských obcích, v nichž většinu tvořili bývalí pohané. V jedné obci mohlo být ustanoveno i několik presbyterů či episkopů.

Tradice jednoznačně ukazuje, že s ustanovením presbyterů a episkopů na tyto omilostněné osoby apoštolové přenesli svou moc sloužit Tělem a Krví Páně čili eucharistií a svátostí pokání neboli smíření s Bohem a Jeho církví.

Z Pavlových listů vyplývá, že v době poloviny 1. století se mezi presbytery a episkopy dosud nerozlišovalo, takže existovala jen *bipartice* kléru na presbytery-episkopy vedoucími církevní obce a jáhny neboli diakony, jejichž úkolem byla především sociální služba a některé svátostné úkony mimo těch dvou, o nichž jsme již hovořili.

Teprve listy třetího antiošského biskupa Ignáce z doby kolem roku 100 nám dosvědčují, že snad již před tímto rokem došlo k *tripartici* kléru na biskupy, kteří mají kněžství v plném rozsahu, a kněze, kteří vedou Boží lid pod vedením biskupů.

Jáhensství, povolání nikoli k řízení církve, ale ke službě, se stává třetí svátosti svěcení. Jáhnové od počátku tedy nejsou laiky, ale kleriky. Záhy (doložitelně v 2. století) vzniká podjáhenství, které rovněž patří ke kléru. V nové době se zdůrazňuje, že jáhnové (a z dřívější doby i podjáhnové) nejsou žádnými polokněžími, tedy osobami mezi klérem a laikátem, ale samostatným církevním stavem.

V jednotlivých oblastech církve vznikla snad živelně potřeba, aby se biskupové mezi sebou na některých otázkách sjednocení řízení věřících poradili a svou praxi unifikovali. Tak vznikly první synody, jejichž název je odvozen od řeckého slova *syn hodos*, feminine, tj. společná cesta. Protože to slovo má řečtině sice mužskou koncovku, ale je ženského rodu, vzniklo při překladech dilema, zda se těmto shromážděním biskupů má říkat *synod* nebo *synoda*. Asi v polovině jazyků se dává přednost první variantě, v druhé polovině jazyků druhé variantě.

Řečtina byla úředním jazykem církve až do konce antiky. Ale není divu, že již od konce 2. století začaly do řeckých textů pronikat latinské prvky, a tak se synodám začalo říkat podle latiny také koncily. Toto slovo je odvozeno z latinského slova *concilium*, neutrum, tj. rada.

Velké množství partikulárních, tj. oblastních koncilů bylo uskutečněno roku 197 po Kristu. Jedním z posledních koncilů v předkonstantinské době byl koncil v Elvíře, kde byl poprvé písemně stanoven závazek kněží a biskupů dodržovat celibát. Toto písemné rozhodnutí navazovalo na četné ústní výzvy Ježíše Krista, aby každý, kdo se plně zasvětil Bohu, zůstal svobodný, i apoštola Pavla, který ve svých Bohem inspirovaných epištolách mnohokrát vyjádřil, že by si přál, aby každý zůstal tak jako on, tj. celibátníkem. To, že dovolil na čas, aby za kněze nebo biskupy byli povoláni i poprvé ženatí muži staršího věku, souviselo s tehdejšími nedostatkem mladých mužů do těchto církevních úřadů prudce se rozvíjející a rostoucí církve, která na konci 1. století byla rozšířena snad po celém východním i západním římském světě a brzy pronikla i za hranice římské říše.

Koncily a synody konce 2. a celého 3. století měly velice vážný úkol: pod vedením Ducha svatého rozhodnout, které z kolujících náboženských spisů z doby prvotního křesťanství jsou závazné a patří do Bible. Tedy provést kanonizaci Nového zákona.

Nepřijímání tzv. lidských nálezků a redukce křesťanské věrouky reformačními církvemi s odvoláním na to, že platí jenom Bible, a to ve výkladu reformátorů, působí dodatečně trochu humorným způsobem. Novozákonní spisy byly víceméně všechny založeny na ústní tradici a svědectví očitých svědků. Jedině snad Pavlovy epištoly, a to možná jen některé, byly psány najednou. Všechny ostatní epištoly a všechna evangelia stojí na tradici.

Rozhodnutí o tom, co patří do Nového zákona a co nikoli, tedy učinili katoličtí biskupové. Řada církevních institucí byla vytvářena pouze na církevní tradici, která byla ústní formou Ježíšova učení nebo jejím rozvinutím, nepochybně pod vedením Ducha svatého.

Koncily katolických biskupů při tvorbě Nového zákona vycházely z předpokladu jednak duchovní hloubky textu a jednak ze stáří jednotlivých spisů a jejich rozšíření po všech křesťanských obcích.

Je s podivem, že reformace nepřijala církevní tradici, avšak tradici a katolickými biskupy potvrzené novozákonní knihy ano. Jen Martin Luther považoval List Jakubův a List Judův za spisy menší hodnoty a přeshoupl je v Novém zákoně dozadu až před Apokalypsu. To jeho nástupci však považovali za humorný omyl. Od samého počátku nepřijali Lutherův kapric nejen mnozí luteráni, ale všichni kalvinisté. Tedy většina evangelíků čili protestantů. Ti všichni mají Nový zákon úplně stejný jako katolická a pravoslavná církev. Jen ve vydáních tzv. Lutherbibel se ta historická kuriozita udržuje.

Roku 325 se v Nikáji z iniciativy císaře Konstantina a souhlasem papeže Silvestra sešel první koncil biskupů zastupujících celou církev. Takové synody či koncily nazýváme ekumenickými či všeobecnými. Řecké slovo *oikúmené* znamená celý obydlený svět. Tyto koncily jsou považovány za světové bez přihlídnutí, zda byla přítomna většina svolaných biskupů či jenom menšina.

Ekumenických koncilů se v dějinách konalo 21. Osm koncilů se sešlo na křesťanském východě a 7 z nich uznávají i pravoslavní. Všechny další koncily se konaly na západě.

Současné platné kanonické právo rozeznává ekumenické koncily a partikulární koncily.

Ekumenický koncil nemůže být svolán jinak než papežem. Některé koncily trvají několik měsíců, některé i několik desítek let. Poslední, 21. ekumenický koncil, tj. Druhý vatikánský, trval čtyři roky. Zasedání prvního období svolal ještě papež Jan XXIII., zasedání dalších tří období se scházela na příkaz Pavla VI.

Partikulární koncily katolické církve svolávají buď biskupské konference nebo metropolita určité církevní provincie. Poslední český partikulární koncil, první svolaný Českou biskupskou konferencí, se konal v letech 2003–2005 na Velehradě.

Nové kanonické právo zná ještě *diecézní synody*, které ale nemůžeme zahrnout pod pojem koncilů či synodů v tom smyslu, v jakém jsme o nich hovořili až dosud. Diecézní synody totiž nejsou tvořeny biskupy a nemají tudíž zákonodárnou pravomoc. Z rozhodnutí diecézního biskupa se na nich schází kněží, řeholníci a laici z dané diecéze a probírají záležitosti pastoračních doporučení, nikoli zákony.

Na závěr mně dovolu, abych jako zástupce kanonické vědy, jíž se na vysokých školách na území České biskupské konference zabývá asi 20 profesorů, docentů a asistentů a více než 200 církevních soudců a příslušníků církevního správního aparátu, zdůraznil, že veškeré právo se skládá ze dvou stejně významných částí: z *kanonického práva*, jehož cílem a smyslem je spása duší, jak uvádí dnes platný Kodex kanonického práva ve svém posledním kánonu, a z *práva civilního*, jehož smyslem je pozemské blaho člověka.

V *titulu JUDr.*, tj. Doktor obojího práva, v latinském originále *Iuris Utriusque Doctor*, se naznačuje, že jeho nositel má být stejně dobrým znalcem obojího práva. Některé části těchto právních systémů mají dokonce totožný název, například kanonické manželské právo a české manželské právo, nebo kanonické trestní právo a české trestní právo.

Civilní proces se v kanonickém právu nazývá sporné řízení. Kanonické manželské právo odpovídá svým rozsahem několika desítkám rozsahu práva civilního. Kanonické trestní právo, tak rozšířené a zpřísněné papežem Františkem v roce 2021, má dnes více než 100 skutkových podstat trestných činů. *Děkuji za pozornost.*

Pohled do auditoria.

Naše návštěva církevního soudu a Akademie kanonického práva v Brně

Již po několikáté přijíždíme na brněnské konference vždy o den dříve, abychom navštívili svého dobrého přítele Mons. ICDr. Karla Orlitu, brněnského soudního vikáře a prezidenta uvedené Akademie.

Tak tomu bylo i tentokrát. Bylo to na sv. Ludmilu 16. září 2026, těsně před polednem, kdy jsme dorazili na staroslavný Petrov. Už pohled na tento mohutný církevní hrad i jeho křivolaké uličky plní naše srdce živou radostí.

Ve dveřích Diecézního církevního soudu, samostatné budovy v komplexu, který řídí náboženský život diecéze s největším počtem věřících v českých zemích, již stáli Jeho Milost kanovník Mons. Orlita a jeho zástupkyně paní ICDr. Zuzana Šiborová-Kubíková.

Jako vždy jsme si v soudní kanceláři vyměnili vzájemné zkušenosti za poslední rok. A bylo toho nemálo. Zvláště nás zajímalo Orlitovo memorandum o tom, jak při vyjednávání se zástupci

obětí homosexuálních a jiných zneužití církev nedostatečně respektuje své vlastní zákony, zejména zásadu presumpce nevinu obviněného a právo na spravedlivý proces.

Sami se domníváme, že často temný mrak antivášně zatemňuje mozek našich arcipastýřů. A týká se to nejen biskupů, ale i některých řádových provinciálů.

Jediný právník mezi biskupy Mons. JCDr. JUDr. Jan Vokál, diecézní biskup královéhradecký, projevil pochopení pro právnícky brilantní a spravedlnosti odpovídající Orlitovo memorandum.

Po mnohém dalším pláči nad stavem církevní administrativy a nedostatkem pastorační empatie, přílišné strachovosti a málo bratrské kolegiality mezi příslušníky klerického stavu, jsme si šli odlehčit do Živé vody.

To je něco, co každoročně obdivujeme. Výplod činnosti Společnosti apoštolského života Donum Dei (Boží dar), řeholním řádům tak blízkému církevnímu sdružení, které žije zasvěcený život, jež po svém zrození v republice Burkina-Fasso poselo celý svět sítí svých misijních restaurací. Stačilo sejít několik poschodí dolů a již jsme byli v náručí sester, které s tak příkladnou péčí slouží široké veřejnosti. Restaurace je vskutku velmi rozsáhlá a my jsme měli vyhrazený pěkný a milý salonek docela vzadu. Při dobrém jídle nás pět, včetně našeho šoféra, jsme si pěkně povídali o veselejších věcech. Zejména též o výstavbě naší misijní usedlosti ve Mšeně, nazývané druhou farou tohoto královského města.

*U Katedrály svatého Petra a Pavla v Brně na Petrově,
jejíž sloupy jsou lemovány květinami.*

Na závěr jsme přijali od Mons. Orlity dvě krásné knihy. Jednou je milá knížečka biskupa Vojtěcha Cikrleho *Život je pes-trej*. Na zadním přebalu jsou jeho slova: „Máme je všichni. Reálné nebo zasunuté v paměti. Na stránkách této knihy jsem šuplíky svých dávných i nedávných vzpomínek otevřel. Dosvědčují, že život každého z nás je sice někdy pes, ale vždycky byl a je pestrej.“

Druhou knihou je vlajková loď Akademie kanonického práva v Brně za rok 2026, Sborník VII „*Adiuro te*“ o exorcismu a duchovním rozlišování s konfrontací s moderními výzvami. Jedenáct předních současných světových exorcistů vydalo svá svědectví o tvrdém boji s posedlostí v našem pokleslém lidstvu. Patří k veliké zásluze překladů textů z mnoha jazyků, že českému a češtiny znalému čtenáři přiblížily tento pro mnohé záhadný obor. Svědčí o tom hned první článek, který napsal Rev. P. Andres Esteban López Ruiz, CCR, a který zní: *Nový věk (New Age). Antikristovská spiritualita v postmodernitě.*

Tretera, Horák

V hřejivém srdci Brna

Již 30 let nebyl otec Rajmund v té nejmilejší budově celého zemského hlavního města, která se nachází blízko kostela svatého Augustina. Jde o ateliér naší přední malířky a současně duchovní osoby Kamily Veroniky Planerové, terciářky dominikánského řádu.

V ateliéru malířky Kamily Veroniky Planerové III OP. Zleva P. Pavel Augustin Kryl, Kamila Veronika Planerová III OP, P. Tomáš Bahounek OP, P. Jiří Rajmund Tretera OP, Zábój Horák.

Snímek Sam Guném

Hned po vřelém uvítání jsme si zavzpomínali na den ze začátku roku 1990, kdy se poprvé setkali otec Rajmund s Mgr. Pavlem Augustinem Krylem a Kamilou Planerovou. Slovo dalo

slovo a vzniklo přátelství na celý život. Ještě několik let dojížděl Rajmund do Brna, mnohdy v doprovodu svého mladšího řádového spolubratra Filipa Stajnera a oba nalézali útočiště u sestry Kamily, která záhy jako Veronika vstoupila do Třetího řádu svatého Dominika.

Ještě déle se však otec Rajmund zná s otcem PhDr. Tomášem Bahounkem, již od roku 1980, kdy procházeli stejným kurzem filosofie a teologie u tehdejšího podzemního ředitele Generálního studia Československé provincie Řádu bratří kazatelů. Však byl Tomáš vysvěcen v Lipsku erfurtským pomocným biskupem Hans-Reinhardem Kochem na jáhna i na kněze, neboť tento biskup byl Svatým otcem osobně pověřen světit kněze pro podzemně organizovaný dominikánský řád v Československu.

V roce 1989 byl na stejném místě a stejným biskupem tajně vysvěcen na jáhna i náš Rajmund, za zavřenými dveřmi kostela, aby se o tom tajná policie Stasi nedověděla. Svěcení však probíhalo před celou mohutnou dominikánskou komunitou v Lipsku a druhý den noví jáhnové již působili ve svém novém úřadě při mši svaté.

Otec *Tomáš Bahounek* působil dlouhá léta, ba donedávna jako kazatel bývalého dominikánského kostela svatého Michala a stále je duchovním rádcem místního sdružení Laiků svatého Dominika. Vydává měsíčně časopis *Rosa mystica*, na jehož vydání s napětím čekáme. Každé vydání okořeňují kreslené vtipy předních českých humoristů. Časopis je rovněž publikací činnosti *Akademie duchovního života Patrika Kužely OP*, mladého nadějného dominikána, který byl surově umučen a 15. 2. 1942 zavražděn v koncentračním táboře nacisty. Obáváme se, že na něj česká i církevní veřejnost nespravedlivě zapomněla. My si však díky časopisu *Rosa mystica* jeho oběť nejvyšší připomínáme pravidelně.

Pavel Kryl je známý grafik a spolupracovník Kamily Planerové. Kolem roku 1992 pracoval v Praze na ministerstvu kultury v oboru památkové péče a bydlel v té době v dočasně osiřelém bytě otce Rajmunda Tretery. Ale osud zasáhl jinak. Místo vedoucího odboru památkové péče obsadila jeho konkurentka. A to už byl poslední Boží podnět: ty se zasvěť výlučně mé službě. Po vysvěcení na kněze byl dvacet let farářem v Tasově. Bohužel církev farnost v Tasově zrušila a pronajala faru do soukromých rukou. Pavel však i dnes, po návratu do Brna, působí duchovně a jak můžeme podat svědectví, je pořád docela mladý a působí mladistvým dojmem. Proč církev posílá všechny starší nebo trochu nemocné kněze do důchodu, nad tím nám rozum zůstává stát.

Ani jsme nestačili počítat hodiny strávené v centru sdružení dominikánských terciářů. Při jízdě do Prahy jsme si řekli: tam, uprostřed Brna, je jedno z několika málo míst v České republice, odkud Duch plane a drží umírající české křesťanství nad vodou.

Místní skupina v Praze

Duchovní správa právníků v Praze: zahájení akademického roku v úterý 13. října

Pravidelná shromáždění studentů práv a všech právníků působících na území Pražské arcidiecéze se opět budou scházet jako v posledním desetiletí, jen den jsme s ohledem na razantní změny v rozvrhu změnili: **z čtvrťka na úterý**.

Mši svatou na zahájení akademického roku právníci letos slouží v úterý 13. října 2026 v 17.00 hodin v kostele svatého Františka u paty Karlova mostu. Otcové křížovníci s červenou hvězdou nás opět pozvali po mši na setkání v refektáři s výhledem na Vltavu a Hrad. Přijďte v hojném počtu. V 17.45 je v sakristii kostela nástup ke klubovnímu zasedání, kam vás rádi uvedeme.

Místní skupina Mšeno Skalička

Vzácné návštěvy v Usedlosti Skalička

Od návštěvy Mgr. Ferdinanda Peroutky otce, žurnalisty, a jeho syna Mgr. Jana Peroutky, ředitele společnosti, a návštěvy doc. Josefa Bartoně, slavného řečtináře z Katolické teologické fakulty, a jeho matky, neméně slavné tvůrkyně velkých pedagogických projektů, paní Evy Bartoňové ze Mšece, o nichž jsme podali podrobnou zprávu v Křesťanském Mšensku č. 10 ze 7. září 2026, nás navštívil dr. Šimon Polívka, kanonista a jeden z našich největších specialistů na svátost smíření, farář ve Vejprtech. Pravidelně přijíždí ředitel základní školy v Libiši Mgr. Jan Podpěra, který provádí supervizi pěstování našich včel. Těšíme se, že v nejbližších dnech nás navštíví naše milá spolupracovnice a expedientka časopisů paní Jana Nosková, která již přes 30 let vede knihkupectví Oliva v dominikánském klášteře sv. Jiljí, a spolu s ní naše dlouholetá přítelkyně paní Irena Chlopczyková, s níž a jejím manželem jsme strávili krásné dny pouti do svatého města Říma. Na svatého Václava má přijet také hlavní právník Českobratrské církve evangelické a Rajmundův i Zábojův žák JUDr. Adam Csukás, Ph.D.

Již po celé tři roky, kdy budujeme usedlost Skalička, pěstujeme u zdi se sousedy „plevel“, který se vědecky nazývá Zlatobýl (Solidago). Nám se líbí tak, že se s ním asi nikdy nerozloučíme. Je to pozůstatek po našich předcích, a dokonce může zdobit vaše mohutné vázy. Kvete vždy od konce srpna až do konce října. Pro včely je dobrou postní pastvou. Ozařuje svým jasem zahradu, kde všechny ostatní květiny včetně jiřin a aster již pomalu kloní své hlavy.

Měsíčník *Zrcadlo církve*, Aktuality Společnosti pro církevní právo Praha – Brno – Olomouc – Stříbro – České Budějovice – Mšeno. Vydává a rozesílá Společnost pro církevní právo, z. s., Sudoměřská 25, 130 00 Praha 3, člen Rady vědeckých společností ČR, člen České křesťanské akademie.

Šéfredaktor:	P. Jiří Rajmund Tretera OP
Zástupce šéfredaktora:	Záboj Horák
Redaktorka:	Michaela Holubová
Layout:	Marek Novák
Technický redaktor:	Tomáš Grundza

Společnost pro církevní právo má 575 členů (2026) a *Zrcadlo církve* je rozesíláno na 970 adres. Starší čísla online: spcp.prf.cuni.cz/aktuality.
e-mail: spcp@prf.cuni.cz
ISSN 2695-0111